



LEDEN



SLAVENÍ VÁNOC

Letos byl krátký advent i vánoce. Na každou z těchto dvou liturgických dob připadly jen dva týdny. Nic to však naštěstí neubírá na jejich podstatě. První týden tohoto měsíce a zároveň nového roku patří ještě do doby vánoční. Její název je v češtině odvozen od německého Weihnacht, což v překladu znamená Svatá noc. Doba vánoční je tedy v němčině uváděna jako Weihnachtszeit. Proto také mnozí lidé mají vánoce spojeny s Půlnoční mší svatou, kdy se slaví Narození Páně.

Původ této slavnosti se však nedá zcela určitě zjistit. Tertullian, Origenes, Testamentum D. N. Jesu Christi se o vánocích nezmiňují; v mnohých církvích byla slavnost vánoční ještě ve IV. století úplně neznáma. V Egyptě byla podle Cassiana ještě na začátku V. století za den narození považována slavnost Zjevení Páně. Ale již v roce 432 měl v Alexandrii biskup Pavel z Emesy kázání na den narození Páně (29. chijak – 25. prosince).



Pouze slavnost Zjevení Páně znal i Epiphanius, biskup ze Salaminy, pak veškerá církev jeruzalémská kolem r. 385 a Efrém syrský, svědek za Mesopotamií. Celkem však se dá říci, že významnější východní církve zavedly vánoční slavnost ke konci VI. století.

V Cařihradu slavil poprvé vánoční slavnost dne 25. prosince r. 379 biskup sv. Řehoř Naziánský v soukromé kapli sv. Anastasie a měl při této příležitosti slavnostní kázání (38. homilie). S odchodem sv. Řehoře se zdá, že i vánoční slavnost zanikla a že teprve za císaře Honoria opět byla zavedena (po r. 395).

V Antiochii slavil nejdříve vánoce svatý Jan Zlatoústý r. 388. Sv. Jan oznamuje v homilii dne 20. prosince téhož roku, že bude v témže roce slavit poprvé vánoce 25. prosince. Přitom podotýká, že tato slavnost se na západě slaví odedávna, že se však zvěst o ní teprve před deseti lety dostala na východ. Slavnost se konala za ohromné účasti věřících a kázání biskupa z této bohoslužby se nám Bohu díky dochovalo.

Slavnost vánoční prohlásil jako zasvěcený svátek na východě teprve Codex Justinianus z roku 529, ačkoliv již Arcadius a Honorius prohlásili vánoce za den, v němž se zakazovaly hry v cirku. Protože však sv. Jan Zlatoústý výslovně říká, že se vánoce v Římě slavily odjakživa, je třeba obrátit pozornost na římskou praxi. Anonymus Cuspiniani, Catalogus Bucherianus, kalendář Furia Philocala nebo též letopisec z r. 354, z jehož zprávy jasně vysvitá, že vánoce r. 354 se již v Římě slavily 25. prosince, i když z této zprávy neplyne, že by byly v římské církvi teprve nedávno zavedeny. Proto se právem domnívá Grisar, že již ve třetím století byly v Římě známy. Že se ve čtvrtém století slavily vánoce v Římě, dosvědčuje sv. Ambrož.

Je třeba ještě odpovědět na otázku, odkdy se v Římě slavily vánoce 25. prosince.

Zdá se, že se v Římě ve III. století utvořila praxe odchylná od kázně ostatních církví a že k ní byl dán podnět pohanskými slavnostmi, které se v měsíci prosinci konaly téměř na všech místech a ke kterým dával důvod zimní slunovrat, kdy slunce začíná opět stoupat. Tyto slavnosti se konaly u Egyptanů, Římanů i u germánských národů a byly provázeny bujarými hostinami a průvody, při kterých se zapalovaly slavnostní ohně. Sv. Augustin a sv. Lev Veliký museli zvláště zdůrazňovat, že vánoce se slaví ne vzhledem ke stvořenému slunci, ale protože se narodil Ten, který viditelné slunce stvořil. Zároveň poukazuje sv. Augustin na hluboký význam Božího úradku, který uvedl narození Krista Pána a tím nadpřirozený řád do souladu s přirozeným řádem.

V Římě se konaly od 17. do 23. prosince saturnalie. Církev se snažila odvrátit křesťany od těchto pohanských slavností, a tak obracela jejich pozornost na Ježíše Krista, který je pravým sluncem v duchovní říši. Jeho Písmo sv. nazývá na velmi mnohých místech světlem, sluncem atd., jeho nazývá sv. Cyprian, „pravým sluncem“, o něm říká sv. Ambrož: „Ten je naším novým sluncem“, a sv. Řehoř Veliký: „Kdo se označuje jménem slunce, ne-li Kristus“.

Lidstvo – dnes i vždycky – se pohybuje mezi strachem a nadějí. Naděje má svůj poslední základ v Boží věrnosti. Ježíš, Syn Boží, je vtělené Boží Já. Záchrana a spása přichází skrze něho a s ním a v něm. Když jej přijmeme, jsme připraveni na jeho slovo a dar.

Vánoční svátky se soustředí na velký den narození Páně, které lidé očekávali během tisíců let, na jeho slavení se církev připravovala během čtyř nedělí požehnaného adventu. Je to den po němž toužila sama příroda; neboť tímto dnem slaví slunce vítězství nad tmou.

Celý smysl vánoční doby se dá vložit do věty z Janova evangelia: „A slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“. Toto tajemství sice přesahuje schopnosti našeho rozumu, ale vlévá do našich srdcí útěchu a je pramenem věčné blaženosti.

Vznešené myšlenky o narození Páně rozvíjí sv. Řehoř Naziánský v 38. promluvě: „Kristus se narodil, velebte jeho vznešenost; Kristus je na zemi, lidé povznesete se! Radujte se nebesa, chvěj se země radostí z Toho, který je zároveň nebesťanem i pozemšťanem! Kristus je oblečen naším tělem, třeste se bázni i radostí! Bázní pro hříchy, radostí pro naději. Kristus se narodil z Panny; Matky ctěte panenství, abyste byly matkami Kristovými. Kdo by se neklaněl Tomu, jenž byl od počátku! Hle! Temnoty se rozptylují, stalo se světlo; staré pominulo, nové povstalo. Litera mizí, duch slaví vítězství . . . Malé dítě se nám narodilo, Syn nám byl dán; znamení moci spočívá na Jeho prsou; kříž mu slouží k povznesení“.

Použitá literatura: Kupka J., O církevním roce. Praha 1907. Schott-Messbuch B, Herder 1987.

P.L.

Liturgický kalendář

leden 2018

- | | |
|-------------------|---|
| 1. pondělí | Slavnost MATKY BOŽÍ, PANNY MARIE – zasvěcený svátek |
| 2. úterý | Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského, biskupů a učitelů církve |
| 3. středa | Nejsvětějšího jména Ježíš |
| 5. pátek | Vigilie slavnosti Zjevení Páně |
| 6. sobota | Slavnost Zjevení Páně |
| 7. NEDĚLE | Svátek Křtu Páně |
| 13. sobota | Sv. Hilaria, biskupa a učitele církve |
| 14. NEDĚLE | 2. neděle v mezidobí |

| | |
|--------------------|--|
| 17. středa | Památka sv. Antonína, opata |
| 18. čtvrtek | Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů |
| 20. sobota | Sv. Fabiána, papeže a mučedníka Sv. Šebestiána, mučedníka |
| 21. NEDĚLE | 3. neděle v mezidobí |
| 22. pondělí | Sv. Vincence, jáhna a mučedníka |
| 24. středa | Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve |
| 25. čtvrtek | Svátek Obrácení svatého Pavla, apoštola |
| 26. pátek | Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů |
| 27. sobota | Sv. Anděly Mericiové, panny |
| 28. NEDĚLE | 4. neděle v mezidobí |
| 31. středa | Památka sv. Jana Boska, kněze |

Oznámení

Biblické katecheze

Biblické katecheze s výkladem 1. listu apoštola Jana budou pokračovat v sobotu 6. ledna ve farním sále u sv. Jana Nep.

Chorální latinská mše sv.

Chorální latinská mše sv. bude slavena v sobotu 13. a 27. ledna v kostele sv. Jana Nepomuckého od 17,30 hod.

Schůze farní rady

Schůze farní rady (VPKK) bude v pátek 12. ledna.

Přátelské večerní setkání v sobotu 13. ledna

Drazí košířští farníci, srdečně vás zvou na přátelské večerní setkání v sobotu 13. ledna do farního sálu u sv. Jana Nep. Po večerní mši sv. pozvedneme číše ke chvále Boží s poděkováním za dar života.

Těším se na vás! P. Lohelius

Martin Bláha

Mezi námi bude také Martin Bláha, který byl v naší farnosti pokřtěn před dvaceti lety o slavnosti sv. Václava 28.9. 1998. Letos 13.8. také oslaví 60 let od svého narození. Máme radost, že našel cestu k Pánu Ježíši. Přejeme mu hojnost Božích darů, zdraví a sílu do dalšího života!

On se také rád směje a nahlas. Tak mu přejme, ať mu smích vydrží.



HALO, HALO – NESEM VÁM NOVINU PŘEVELIKOU, POSLOUCHEJTE !!

Náš duchovní otec **P. Lohelius Klindera, Th.D. , O.Praem.** oslaví 14.1. 2018 krásné životní jubileum - **60. výročí narození!**

Téměř celou polovinu těchto let strávil mezi námi, službou ve všech našich kostelích – Nejsvětější Trojice, Panny Marie Nanebevzaté, sv. Jana Nepomuckého. Křtil naše děti, vyučoval je náboženství, oddával snoubence, prohluboval víru dospělých - kázal a psal různé náboženské texty, pečlivě dodržoval a vysvětloval význam liturgie. Staral se obětavě o naše nemocné a umírající, na poslední cestě doprovázel naše zemřelé. Dost práce na jednoho člověka! Vždy ji však vykonával obětavě, s láskou, milým úsměvem a porozuměním pro naše různosti a životní peripetie. Vždy u něho byl a je na prvním místě Bůh, kterému věrně a s láskou sloužil, slouží a věříme ještě dlouho bude sloužit. Při tak náročných službách dokázal ještě intenzivně studovat a získat doktorát na Katolické teologické fakultě Karlovy university, na které pak několik let i přednášel a vyučoval.

A koníčky? I na ty se dostalo, i když ne vždycky. Velký sportovec – fotbalista, hokejista, tenista, chodec. Nade vším však kraluje hudba. Zanícený kytarista, velký (výborný) zpěvák, milovník staré hudby, gregoriánského chorálu. Ovšem ani tvrdý rock mu není cizí, i do toho se umí s vervou vložit!

A co mu přeje jeho malé stádce do dalších let?

Hodně zdraví, síly, radosti, lásky, Božího požehnání a ochrany Matky Boží k dalšímu vykonávání pastýřské služby. Určitě mu i zazpíváme Mnoga ljeta, aby bylo i trochu nezbytného humoru - zpěv našeho stáda je totiž velmi „lidový“! A za vše co pro nás P. Lohelius tak obětavě a trpělivě koná, vždy s milým a chápatelným úsměvem, mu ze srdce děkujeme!

S láskou a úctou všichni jeho vděční farníci (bez rozdílu věku a pohlaví).



Apoštolát modlitby

Celosvětová síť modlitby s papežem

Úmysly na leden



Papežův úmysl k současné konkrétní situaci:

Bude oznámen sv. Otcem první lednovou nedělí.

Evangelizační úmysl

Náboženské menšiny v Asii

– aby křesťané i ostatní náboženské menšiny v asijských zemích mohli svoji víru žít v plné svobodě.

Národní úmysl

– za odpovědný přístup občanů k prezidentským volbám v naší zemi.

ZÁPIS ZE SCHŮZE FARNÍ RADY (VSPPKK) ZE DNE 15.12. 2017

Přítomní: V. Bobysud, S. Hojek, P. Lohel

1) Podklady pro opravu varhan v kostele Nejsvětější Trojice jsou na příští rok připraveny.

Dílo je svěřeno arcibiskupskému organologovi Svobodovi.

2) Připravuje se úprava zahrady před kostelem sv. Jana Nepomuckého. Paní Gajerová pozvala na neděli 10. prosince zahradníka, který spolu s P. Lohelem a Ing. Bobysudem posoudí vhodné možnosti, jak úpravu realizovat, aby nebyla náročná na pravidelnou údržbu.

3) Architekt Ing. Karel Císař vypracoval pro košířské farníky **stručnou informaci o stavební realizaci kostela sv. Jana Nepomuckého** s charakteristikou duchovního smyslu jednotlivých architektonických prvků a s uvedením historického rámce tohoto díla. Text se připravuje k vytištění a bude všem zájemcům v příštím roce k dispozici. Touto cestou chceme vyjádřit vřelé díky za tuto jeho službu pro farnost!

4) Autobusová farní pout' by se v květnu 2018 mohla uskutečnit do zajímavých míst v okolí Karlových Varů. Jsou jistě jako vždy vítány i jiné návrhy z řad farníků.

5) Bude vypracován projekt na opravu celé fasády kostela sv. Jana Nep.

Zapsal: P. Lohelius

Svatý Timotej a svatý Titus, biskupové – památka 26. ledna

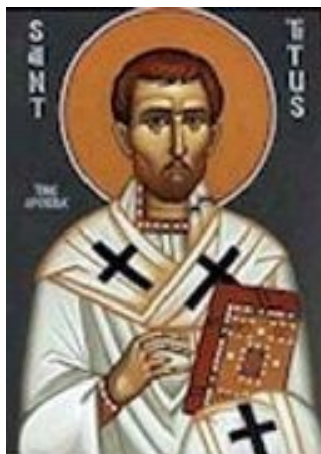
Loni jsme se věnovali v našem Farním listě sv. Timotejovi, letos si povíme něco o druhém z těchto svatých biskupů – sv. Titovi.

Svatý Titus byl spolupracovníkem svatého Pavla, který mu adresoval jeden list, který je součástí Písma svatého. Skutky Apoštolů o tomto společníkovi apoštola národů nehovoří, ale sv. Pavel ho připomíná ve více listech, zvláště ve Druhém listě Korint'ánům.

Sv. Titus pocházel pravděpodobně z Antiochie. Byl pohanského původu, ale ani sv. Pavel ani ostatní apoštolové jej nenutili k obřízce (Gal 2,3 n). Pro evangelium ho získal sám sv. Pavel, který ho proto nazývá „pravým synem ve společné víře“ (Tit 1.4). Titus se poprvé objevuje ve společnosti sv. Pavla při jeho cestě z Antiochie na jeruzalémský apoštolský sněm r. 49.

Zdá se, že Titus byl tichý, taktní a smířlivý. Proto ho Pavel pověřoval zvláštními úkoly v choulostivých situacích. Tak r. 57, když vrcholily nepokoje v korintské církevní obci, apoštol tam nešel, ačkoli původně chtěl (2 Kor 1,15nn), ale poslal Tita, aby pomohl uspořádat tamější poměry. Titus s sebou nesl Pavlův energický list (2 Kor 2,4; 7,8 nn), který se však nezachoval. Apoštolovi velmi záleželo na výsledku Titova poslání, proto ho znepokojilo, když nenašel svého společníka v Troadě (2 Kor 2,12nn), jak se pravděpodobně dohodli. Potkali se až v Makedonii (2 Kor 7,5nn). Pavel se velice zaradoval, protože Titus přinesl z Korintu dobré zprávy. Tento úspěch povzbudil Pavla tak, že napsal do Korintu další list (zachovaný jako Druhý list Korint'ánům) a pověřil Tita, aby dokončil sbírku pro jeruzalémskou církevní obec, kterou sám předtím začal. (2 Kor 8,6nn). S Titem poslal Pavel další dva pověření. A rozlišoval přitom jejich poslání. „*Co se týká Tita, to je můj společník a můj spolupracovník mezi vámi; co se týká spolubratří, to jsou poslové církevních obcí...*“ (2 Kor 8,23).

Podobnou zbožnou úlohou pověřil Pavel Tita po návratu z prvního římského věznění. Bylo to kolem r.



65. Pavel s Titem působili jistý čas na ostrově Kréta. Tam již sice byli věřící křesťané, ale se všemi nepěknými vlastnostmi jižního Středomoří. Pavel pranýřuje jejich chyby nepřímou, když cituje slova dávného básníka Epimenida (6. stol. př. Kr.): „Kréťané jsou věční lháři, zlé potvory, lenivá břicha“, srov. Tit 1,12. A mezi těmito lidmi nechává Pavel Tita, aby *dal do pořádku, co je třeba*, a aby v městech ustanovil starší (tj. představené církevních obcí), a to „*takových, co jsou bez úhony*“. To jistě nebyla lehká úloha.

Ani pak se neobešel Pavel bez Titovy pomoci. Povolal ho do Nikopole (v západním Řecku), kde pobýval delší čas (Tit 3,12) a pak ho poslal do Dalmácie (2 Tim 3,10). Další informace o cestách Tita a o jeho smrti nám už chybějí.

Tedy byl už apoštol Pavel podruhé v římském vězení a čekal blízkou smrt. Jestli ho ještě jeho „*pravý syn v společné víře*“ před smrtí navštívil, není známo.

Všechna pozdější podání tvrdí, že se Titus po smrti apoštola Pavla vrátil na Krétu, kde také ve vysokém věku 94 let zemřel. Jeho tělo spočívalo nejdříve v katedrále v Gortyně. Když začátkem 9. století toto město zničili Turci, podařilo se zachránit z ostatků sv. Tita jen hlavu, kterou převezli do benátského chrámu sv. Marka. Za pontifikátu papeže Pavla VI. byla tato vzácná relikvie slavnostně odevzdána zpět na Krétu, a to pravoslavnému metropolitnímu chrámu v Heraklionu. By to projev úcty k řecké pravoslavné církvi i projev touhy po sjednocení východní a západní církve, které jsou, kromě jiného, spojeny v úctě k prvnímu krétskému biskupovi, sv. Titovi, společníkovi sv. Pavla.

Oběma biskupům věnoval Benedikt XVI. katechezi při generální audienci 13. prosince 2006.

Podle R. Ondruše: Blízki Bohu i l'ud'om, a Internetu (Santiebeati,

<http://svatypavel.paulinky.cz/clanky/Timotej-a-Titus-Pavlovi-nejblizsi-spolupracovnici.html>)

MP

ZPRÁVY Z FARNOSTI

Mikulášská besídka

Stejně jako obvykle (po řadu předchozích let) se konala ve farním sále u sv. Jana Nep. Mikulášská besídka. Tentokrát se Mikuláš se dvěma anděly a čertíkem dostavili trochu později, až v neděli 10. prosince. Inu, i Mikulášové mají moc práce a „nestíhají“. Rozhodně ale spolu s velkým andělem stačil košířský Mikuláš připravit řadu dáreků, které rozdával menší anděl a potěšili tak malé návštěvníky. Ti se zase předvedli se svými básničkami a zpěvankami, takže atmosféra v zaplněném farním sále byla opravdu vesele milá. Dík za ni patří především „nebeským bytostem“ i všem účastníkům.



Poděkování

V rámci celorepublikového festivalu Dne poezie byl jeho součástí i Večer autorského čtení poezie pod věží sv. Jana Nepomuckého v Košířích, který se konal dne 23.11.2017 v 19.00hod. ve farním sále kostela.

V letošním roce uplynulo 800 let od smrti blahoslaveného Hroznaty a přednes byl v těchto místech věnován jeho památce. Se svou vlastní tvorbou vystoupili básníci : Jarmila Hannah Čermáková, Petula Heinriche, Jiří Kačur, Aaen Jan Kratochvíl s kytarou, Irina Silecká, sochař Jaroslav Vokál, Ondřej Linhart, hrou na kytaru s vlastními texty proložil čtení spisovatel a písničkář Michal Čagánek a Martin Zborník, který celý pořad vtipně uváděl. Vlastními verši se pochlubil i mladičký a šikovný Dominik Eben.

Večer proběhl v příjemném souznění básníků s posluchači, rádi jsme se seznámili s novou českou literární tvorbou.

Na závěr večera se všichni umělci měli možnost podívat do věže s krásnou noční vyhlídkou na město a seznámit se s historií kostela za doprovodu a výkladu našeho pana varhaníka Jana Plíška.

Václava D.

SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ

Slavnost Zjevení Páně, svátek tří králů, neboli Epifanie je křesťanský svátek, který připomíná sebezjevení Boha lidstvu v osobě Ježíše Krista . Jde o tři důležité události z Ježíšova života, ze kterých zazářila Jeho božská důstojnost - trojí zjevení. Především je to zjevení novorozeného Ježíše Krista mudrcům od východu, prvním pohanům, kteří se klaněli Bohočlověku. Dále je to zjevení Ježíšova vztahu k Bohu Otci při křtu v Jordáně, ačkoliv tuto událost slavíme v poslední vánoční neděli v den svátku Křtu Páně. Za třetí je to první Ježíšův zázrak - proměnění vody ve víno na svatbě v Káně Galilejské.

Kde se však vzal a jaký je původ této slavnosti? První zmínku lze nalézt už ve 3. stol.v 1. knize Strómateis sv. Klementa Alexandrijského (Strom.1; 21, 45). Ovšem první výslovná zmínka o církevním

svátku pochází z r. 361 u Ammiana Marcellina. Západní církev převzala ve 4. stol. od Východní církve slavení příchodu tří mudrců a stanovila ho na 6. leden. Propojila ho se křtem Páně a s 1. zázrakem v Káni Galilejské. Epifanie - Epifania Domini neboli Zjevení Páně, završila a zvýšila význam Vánoc, které se stávají světovým svátkem všeobecné Církve. Božský Ženich se přišel zasnoubit s lidstvem - jde o zjevení Boha jako

SPASITELE SVĚTA.

A kde se vzali tři králové, mudrci z Východu? Vypráví o nich Matoušovo evangelium (Mt 2, 1-12). „Byli to mágové tj. mudrci z chaldejsko-perské kasty učenců a kněží, kteří se zabývali hvězdářstvím. Význam neobyčejné hvězdy, kterou viděli, znali z proroctví Balaamova, který pocházel z těch krajů, a z vnuknutí Božího. V jejich kraji také žilo mnoho židů a je tedy pravděpodobné, že se seznámili i s proroctvím Izaiáše (Iz 60, 6) a s Davidovými žalmi, které jejich příchod též předvíдалy. Z Písma a mystických zážitků a z osvícení Božího věděli o Mesiáši už tolik, že se rozhodli pro dalekou a nebezpečnou cestu, aby se mu mohli poklonit. Vedlo je to i k volbě darů - zlata jako symbol královské důstojnosti, kadidla přirozenosti božské, myrhy přirozenosti lidské. Poznali v Ježíši Kristu Tvůrce pokoje světa. K němu je dovedla hvězda navzdory všem překážkám....



Počet ani jména mudrců nejsou známy. Že měli být tři se odvozuje z počtu darů. Jména Kašpar, Melichar a Baltazar pochází až ze středověku ze 12. stol. od kancléře pařížské Sorbonny Petra Comestora. V katolických zemích se o svátku Zjevení Páně píše požehnanou křídou na dveře domů zkratka K+ M+ B a znamená to : „ Kristus ať žehná tento příbytek“ -

Christus mansionem benedicat. Tři křížky symbolizují Nejsvětější Trojici.

V západních zemích se v tento den žehná voda, která je používána při obřadu kropení lidu, kadidlo, kterým se okurjuje Eucharistie, evangeliář a oltář. Požehnanou křídou se značí dveře domů.

Jak už jsme předeslali v předchozích řádcích, je svátek Tří králů v západní liturgii ztotožněn se slavností Zjevení Páně. Je dvanáctým dnem Vánoc, fakticky jím Vánoce vrcholí a končí. Svátek Tří králů upomíná na okamžik, kdy se Ježíš Bohočlověk zjevuje nejen izraelskému národu, ale VŠEM, dává se rozpoznat jako KRÁL VŠECH, které zastupují mudrci z Východu.....

Dej mi, Božský Spasiteli, víru mudrců od východu. Osvět' můj rozum stejným světlem, které svítilo jim; pohni mým srdcem, abych podle jejich příkladu šel za tímto světlem a tebe upřímně a opravdově hledal. A dej, ať tě najdu, zlato - svou lásku, kadidlo - svou modlitbu, myrhu - svou oběť a trpělivost v utrpeních - vše ti obětují., Dej abych se jednou s tebou shledal v nebesích Amen.

M.Val.

Pražští arcibiskupové - 40.část

Josef kardinál Beran (29. prosince 1888 Plzeň – 17. května 1969 Řím) byl 33. arcibiskup pražský a 22. primas český. Vystudoval plzeňské gymnázium, poté se stal studentem České koleje v Římě (Bohemicum, dnešní Nepomucenum). Po vysvěcení na kněze (1911) pokračoval ve studiu teologie (doktorát 1912). V letech 1912–1917 působil jako kaplan v Chyši, Prosenicích a Praze, dále působil nejprve jako učitel a posléze ředitel na ženském učitelském ústavu sv. Anny (1917–1928). Od roku 1928 vyučoval jako docent pastorální teologii na Teologické fakultě UK, v roce 1932 se stal profesorem teologie. V této době byl též rektorem pražského arcibiskupského kněžského semináře. V roce 1942 byl po atentátu na Heydricha zatčen a vězněn v koncentračních táborech Terezín a Dachau.

Dne 4. listopadu 1946 jej papež Pius XII. jmenoval arcibiskupem pražským a vysvěcen byl 8. prosince téhož roku. Po komunistickém převratu v roce 1948 odmítl podřídit církev komunistické moci, vystoupil proti komunisty zřízené podvatné „Katolické akci“ a exkomunikoval a suspendoval kněze Josefa Plojgara (a s ním i několik dalších), který přes jeho přísný zákaz přijal místo v komunistické vládě. Přes enormní nátlak státu exkomunikaci nikdy neodvolal. V roce 1951 ji z Plojgara na nátlak komunistické vlády sňal pražský kapitulní vikář, na což ovšem neměl patřičné pravomoci (navíc Plojhar mezi tím pilně sbíral další exkomunikace). Plojhar Beranovi zákrok proti své osobě nikdy nezapomněl a systematicky využíval svého vlivu na komunistickou proticírkevní politiku k prosazení maximálních restrikcí vůči arcibiskupovi. Například

když vláda v roce 1956 jednala o Beranově propuštění z internace, Plojhar byl striktně proti.

V letech 1949–1963 byl protiprávně internován StB na různých místech ČSR, nejprve v Arcibiskupském paláci v Praze a posléze jinde. Během internace byl neustále sledován a StB se na něj pokoušela sehnat či vyrobit kompromitující materiály. Mimo jiné jednu dobu tajně přimíchávala do nápojů a jídla pro arcibiskupa a řeholnice, která se o něj starala, afrodiziaka v naději, že bude mít příležitost natočit nějaké kompromitující scény. Ovšem akce skončila debaklem, neboť nejenže nedosáhla úspěchu, ale arcibiskup nakonec příslušníka StB, který ho tajně natáčel, přistihl.

V roce 1963 byl propuštěn z internace, bylo mu však zakázáno zdržovat se v Praze a vykonávat arcibiskupský úřad. 25. února 1965 jej papež Pavel VI. Jmenoval kardinálem. Stát povolil arcibiskupu Beranovi odjet ze země do Říma na slavnostní předání kardinálského klobouku s úmyslem, že už mu nedovolí vrátit se do země. Komunističtí představitelé státu však arcibiskupa buďto uvedli v omyl nebo nemluvili dost jasně. Beran byl přesvědčen, že se bude moci vrátit. Že tomu tak není se dověděl až po jednání s nimi od Agostina Casaroliho. Ten mu sdělil, že papež ponechává rozhodnutí na něm. Dodal také, že pokud odjede, bude snad možné nahradit kolaborujícího pražského kapitulního vikáře za biskupa věrného Římu. Poté se Beran rozhodl, pro dobro své diecéze, do Říma odjet.

V Římě se kardinál Beran zapojil do práce Druhého vatikánského koncilu. 20. září 1965 na něm vystoupil s projevem *O svobodě svědomí*, v němž odmítl hmotný nebo duševní nátlak, nutící jednat člověka proti jeho svědomí a žádal jasné a bezvýhradné vyhlášení zásady náboženské svobody. V Římě kardinál Beran založil České náboženské středisko Velehrad. Jeho sekretářem byl po celou dobu jeho působení v Římě pozdější pomocný biskup pražský Jaroslav Škarvada.

Kardinál Beran zemřel 17. května 1969 na rakovinu plic v Papežské koleji Nepomucenum v Římě, kde bydlel. Když zemřel, komunistická vláda nepovolila převoz těla do vlasti, načež papež Pavel VI. rozhodl, že kardinál Beran bude pohřben po boku papežů v kryptách chrámu sv. Petra v Římě. Stal se tak prvním a dodnes jediným Čechem, kterému se té pocty dostalo. Pavel VI. také oproti zvyklostem osobně vedl pohřební obřady.

J.Vaš.

Použitá literatura:

VODIČKOVÁ, Stanislava. *Uzavírám vás do svého srdce – Životopis Josefa kardinála Berana*.

Brno a Praha: Ústav pro studium totalitních režimů a Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009.

BALÍK, Stanislav; HANUŠ, Jiří, a kol. *Primasové katolické církve: země střední Evropy v čase komunismu*.

Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2010.

POLCL, Jaroslav V., SVOBODA, Bohumil. *Kardinál Josef Beran*; Praha: Vyšehrad, 2008. Wikipedia.org

Bohoslužby v košířské farnosti:

Slavení eucharistie

| | |
|---------|--|
| neděle | 9.00 sv. Jan Nepomucký 11.00 Nejsvětější Trojice |
| pondělí | 7.30 Nanebevzetí Panny Marie Na Klamovce |
| středa | 17.30 Nejsvětější Trojice (s modlitbou večerních chval) |
| čtvrtek | 17.30 sv. Jan Nepomucký (s modlitbou večerních chval a následnou adorací Nejsv. Svátostí Oltářní) |
| pátek | 17.30 Nejsvětější Trojice (s následnou adorací Nejsv.Svátosti Oltářní) |
| sobota | 17.30 sv. Jan Nepomucký |

Příležitost ke svátosti smíření je vždy 15 minut přede mší sv. nebo podle dohody

Spojení na kněze: P. Lohelius Klindera, ThD.,O.Praem. - mobil 602 390 845

Vydává:

Římskokatolická košířská farnost v Praze 5

Redakční rada:

P. Lohelius Klindera, Th.D., M. Brůčková, M. Práger

Uzávěrka:

15. každého měsíce

Grafická úprava: V. Dráb

Náklad:

150 výtisků

Č.ú.: 125708379/0800

Internet:

http://kosirska.farnost.cz

Neprodejné